

Sygn. akt II Kz 321/13

POSTANOWIENIE

Dnia 30 grudnia 2013r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący- SSO Grażyna Jaszczyk /spr./

Sędziowie SO Mirosław Onisko

SR del. do SO Agata Kowalska

Protokolant: st. sekr. sąd. Agata Polkowska

po rozpoznaniu w sprawie ***J. K.***

oskarżonego o popełnienie czynu z art. 157 § 2 kk

zażalenia wniesionego przez oskarżyciela prywatnego

na postanowienie Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 21 listopada 2013r.

w przedmiocie umorzenia postępowania

na podstawie art. 437 § 1 kpk

p o s t a n a w i a

1. zaskarżone postanowienie utrzymać w mocy,

2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. J. S. 516,60 złotych, w tym podatek VAT-23 %, w wysokości 96,60 zł, tytułem kosztów obrony z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Siedlcach postanowieniem z dnia 21 listopada 2013r. umorzył postępowanie karne w sprawie przeciwko J. K. oskarżonemu o popełnienie przestępstwa z art. 157 § 2 kk, wobec stwierdzenia, że nie popełnił on zarzuconego mu prywatnym aktem oskarżenia czynu z uwagi na stan niepoczytalności. Orzekł również o zwrocie oskarżycielowi prywatnemu zryczałtowanej równowartości wydatków postępowania i o wynagrodzeniu dla obrońcy oskarżonego wyznaczonego z urzędu.

Na powyższe postanowienie zażalenie wniósł oskarżyciel prywatny, który postanowieniu zarzucił naruszenie przepisów postępowania, który mógł mieć wpływ na treść wydanego orzeczenia, a mianowicie art. 17 § 1 pkt 2 kpk w zw. z art. 31 § 1 kk poprzez umorzenie postępowania bez rozważenia potrzeby zastosowania środków zabezpieczających oraz sprawstwa oskarżonego, a w konsekwencji przeprowadzenia rozprawy i postępowania dowodowego mimo obowiązku sądu w tym zakresie. Wobec powyższego oskarżyciel prywatny wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie oskarżyciela prywatnego jako bezzasadne na uwzględnienie nie zasługuje.

Analiza przedmiotowej sprawy doprowadziła do uznania, iż Sąd odwoławczy podzielił argumenty i stanowisko Sądu Rejonowego w Siedlcach w zakresie umorzenia postępowania w niniejszej sprawie. W toku posiedzenia pojednawczego zaistniała uzasadniona wątpliwość, co do poczytalności J. K. wobec czego wywołana została opinia sądowo-psychiatryczna dwóch biegłych psychiatrów. Biegli we wnioskach opinii stwierdzili, że rozpoznali u oskarżonego przewlekłe zaburzenia urojeniowe oraz upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim, w wyniku czego w chwili popełnienia czynu miał zniesioną zdolność do rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem. Wskazać w tym miejscu należy, iż niepoczytalność sprawcy stanowi jedną z katalogu przewidzianych przez kodeks karny okoliczności wyłączających przestępność czynu zabronionego (art. 17 § 1 pkt 2 kpk), zaistnienie której powoduje konieczność umorzenia postępowania i to bez względu na jego etap. W realiach niniejszej sprawy kwestia ta została ustalona na początku postępowania, przed rozpoczęciem przewodu sądowego, zatem dalsze postępowanie przeciwko temu oskarżonemu toczyć się nie mogło. W oparciu o powyższe stwierdzić zatem należy, iż decyzja Sądu Rejonowego w zakresie umorzenia postępowania wobec stwierdzenia niepoczytalności J. K. w czasie popełnienia zarzucanego mu czynu była jak najbardziej zasadna.

Odrębną kwestią pozostaje zastosowanie wobec oskarżonego środka zabezpieczającego w postaci umieszczenia w odpowiednim zakładzie psychiatrycznym lub skierowania na leczenie w warunkach ambulatoryjnych, co sugeruje w swoim zażaleniu skarżący. Aby orzec umieszczenie sprawcy czynu zabronionego w odpowiednim zakładzie psychiatrycznym, muszą być spełnione łącznie następujące warunki: a) ustalenie, iż w czasie popełnienia czynu zabronionego sprawca był w stanie niepoczytalności (spowodowanej upośledzeniem umysłowym, chorobą psychiczną albo innym zakłóceniem czynności psychicznych - art. 31 § 1 kk); 2. ustalenie, że czyn zabroniony charakteryzuje się wysokim stopniem społecznej szkodliwości (art. 115 § 2 kk); c) określeniem wysokiego prawdopodobieństwa, że popełni taki czyn ponownie (postanowienie SN z 11 grudnia 1998 r., III KKN 219/97, Orz. Prok. i Pr. 1999, nr 5, poz. 1, z glosą Kolasińskiego, Prok. i Pr. 2000, nr 11). Jednocześnie przepisy kodeksu postępowania karnego, w szczególności art. 354 i 324 kpk określają tryb postępowania w przedmiocie umorzenia postępowania i zastosowania środków zabezpieczających. Jednym z nich jest wyraźny wymóg, iż wniosek w przedmiocie zastosowania środków zabezpieczających może złożyć tylko prokurator, niedopuszczalne jest zatem procedowanie w tym zakresie z wniosku oskarżyciela prywatnego. Zatem wbrew wywodom wynikającym z zażalenia, ustawodawca pośrednio ograniczył krąg przestępstw, w stosunku do których niemożliwe jest orzeczenie umieszczenia sprawcy czynu w odpowiednim zakładzie psychiatrycznym. Z tego względu, w aktualnym układzie procesowym, gdy prokurator nie objął ściganiem czynu, którego dopuścił się J. K. i nie złożył wniosku o zastosowanie środków zabezpieczających, orzeczenie ich na podstawie wniosku Z. Ł. było niemożliwe, a czynienie rozważań w tym kierunku niecelowe.

Jedynie na marginesie należy zauważyć, iż ciężar gatunkowy czynu zarzucanego oskarżonemu nie jest wysoki, czego wyrazem są zarówno jego następstwa (skutki w zakresie zdrowia pokrzywdzonego poniżej 7 dni), jak i okoliczność, że prokurator nie objął tego czynu ściganiem z uwagi na ważny interes społeczny. Oskarżyciel prywatny we wniesionym przez siebie zażaleniu nie podniósł żadnych argumentów, które pozwoliłyby Sądowi odwoławczemu na odmienną ocenę rozważanych okoliczności.

Z tych względów, Sąd Rejonowy trafnie uznał, iż J. K. dopuścił się zarzucanego mu czynu w warunkach zniesionej poczytalności w rozumieniu art. 31 § 1 kk i postępowanie w sprawie umorzył, bez stosowania wobec oskarżonego środka zabezpieczającego.

Odnosnie wynagrodzenia za obronę oskarżonego sprawowaną z urzędu rozstrzygnięcie oparto na podstawie § 14 ust. 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1348 z póź. zm.).

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 437 § 1 kpk, Sąd Okręgowy orzekł jak w postanowieniu.